

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 : 50 :
Negyedévre 2 : 50 :
Egy hónapra 1 : 50 :
Egyen szám ára 4 kr.

Felélő szerkesztő: **BARTHA MOR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési árf:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzór hirdetések alk. szerint jutányos áron vételnek fol. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Munkácsy Mihály.

Munkácsy Mihály meghalt. Az újabb kor legnagyobb festője kiszenvedett.

Megkapó tragikum van a legnagyobb magyar alkotó művész életében. Alacsony sorsból, asztalos inasból, emelkedik oly magasságra, a melyet földi halandó csak valaha is elérhetett; mert az már a halhatatlanság régiója. Olyan művekkel gazdagította a világot, a minőket századok óta nem mutathat a műtörténelem indexe.

Hire és dicsősége bejárta a világot, mely némely festményeért mesés árt fizetett. S a mikor a mester már mindent elért s a hatalmas géniusz pályájának zenitjére emelkedett: a vége az, hogy elborult elmével egy komor intézet magányába jut s ott is éri korai végét, hitvese szerető karjai között, mitssem sejtve többé világról, küzdelemről, sikeréről, egy világra szóló lángész halhatatlan dicsőségéről.

Munkácsy Mihály mindössze ötvenhat évet élt s azt sem töltötte be teljesen. Ha élne még egy Munkácsy, megfestené e hatalmas lélek halódásának tragédiáját, mint a hogy ő megfestette megrázó erővel Mozartnak utolsó perceit.

Nem lehet célja e rövid soroknak, méltányolni Munkácsy egyéniségét, művészi nagyságát, avagy műtörténelmi jelentőségét. Ezt a feladatot nagyrészt elvégezte világszerte, a műértők kritikája a mester életében s még jobban és teljesebben fogja betölteni halála után, a mely egy Munkácsyra nézve nem halál, hanem csak egy lépés a jelenléből az örökkévalóságba.

Mégis kiemelünk annyit, hogy Munkácsy Mihály a hatalmas tragédiák mestere volt. Nagy koncepció, megrázó erő, megkapó, mélységes értelem, az egész életnek végzetes tragikumára szól minden jelentékeny képéből, a Siralom-háztól kezdve az Ecce homo-ig. Mind megannyi más képe, akár genre, akár tájkép, — csak előkészület, csak tanulmány, vagy szórakoztató pihenő a nagy tragédiák rajzához, a melyekben egy-egy megörökített jelenet egész nagy, bonyodalmas történetet beszél el, az ember i, vagy i s t e n i kalvária útját, multat, jelent jövőt.

E nevezetes képeken eltűnik a nagyszerű művész s homloktérbe áll teljesen a fonséges tragédia, lebilincselve a figyelmet és az emlékezetet.

Most még egyet. Emlékezzünk meg Munkácsy Mihály halálakor, hogy az elköltözött dicső szellem a miénk volt. Magyar talajon termett s nemzetünkre vetelte nagysága sugarait. S ha már országunk kicsiny és szegény volt arra, hogy műveit megszerezze, őt magát hazá kell hoznunk, hogy a magyar anyaföld gondos szeretettel fogadja vissza ölébe nemes szőlőt, aki az egész művelt világon becsületet és elismerést szerzett nemzetének.

A kultuszminiszteriumban tegnap már értekezlet is volt, a művészet barátainak, a közélet néhány jelesének és a magyar közvéleményt képviselő sajtó férfainak részvételével. Az értekezletet Zsilinszky Mihály hívta össze, hármas minőségben, mint Munkácsy rokona kirendelt gondnoka és a magyar kultúra egyik hivatalos vezérférfia, mint államtitkár; összehívta azzal a célzattal, hogy mindjárt a halálhír első pillanatában határozat hozassék Munkácsy Mihály porhüvelyének hazahozatalára nézve. Zsilinszky el is utazik Endenichbe, hogy a mester tetemét hazaszállítsa, a földbe, amiből lett: nagyra, dicsőre és szomorú végre.

Nemzeti temetés

Wlassics közokt. miniszter tavolletében Zsilinszky Mihály államtitkár Máj. 2-ára d. e. 11 órára értekezletet hívott össze a közokt. miniszteriumba, a melyre a közélet és a sajtó számos előkelőségét meghívta. Az értekezleten jelen voltak: Andrássy Gyula, Andrássy Tivadar grófok, Halmos J. polgármester, Berzevics Albert, Kammerer Ernő, Beöthy Zsolt, Harkányi Frigyes báró, Bereik Árpád, K. Lippich Elek, Szarecsányi Miklós, Ambrozovits Dezső, Viola Imre, Rákosi Jenő, Sziklay Lajos, Malonyay Dezső, Vészi József, Adorján Sándor, Kenedi Géza, Lovász Márton és mások. Az értekezletnek tárgya a nagy halott temetésének módzatai voltak és az értekezlet egyhangulag magáévá tette a Zsilinszky államtitkár által fölvetett azt az eszmét, hogy Munkácsy a nemzet halottjának tekintessék és államiköltéségentemettessék el. Főlkértelet ennélfogva a vallás és közokt. miniszterium, hogy ez irányban a törvényhozásnak előterjesztést tegyen. Az is határozatba ment, hogy a miniszterium méltó temetés iránti intézkedések megtételére egy bizottságot fog szervezni. Ez a bizottság megkeresi a fővárost a disz sirhely kijelölése és átengedése iránt, amit Halmos polgármester készséggel kilátásba is helyezett.

Zsilinszky államtitkár Május 2-ikán dél után 2 órakor a halotthoz utazott.

Wlassics Gyula dr. vallás és közoktatásügyi miniszter Munkácsy Mihály özvegyéhez a következő táviratot intézte:

Fogadja legmélyebb részvételem nagy nevű férje halála alkalmából, a mely nekünk magyaroknak kettős fájdalmat okoz: nemcsak a nagy művész, de a lelkes bazafit, is siratjuk benne, a kinek életpályája nemzete dicsősége volt s kinek elhunya nemzeti gyászt jelent.

A magyar ifjuság.

Debreczen, máj. 3

A debreczeni országos diákkongresszus komoly tanácskozásai, ünnepségei a tegnapi nappal véget értek. Az ország minden főiskolájából ide sereglett ifjuság megköszönvén a szives, magyaros vendéglátást azon határozott kijelentés mellett, hogy a debreczeni diákkongresszusnál a komoly tanácskozásokat illetőleg még eredményesebb összejövetel nem volt, haza utazott.

Elfogja mondani mindegyik kiküldött impresszióit, véleményét akadémiája, vagy egyeteme ifjuságának s a vélemény abban fog megnyilatkozni, hogy az ország ifjusága újból köszönetet mond Debreczennek. Első sorban a vendéglátásért, második sorban azért, hogy ügyeinek megbeszélése ilyen imponáns keretben történhetett.

Figyelemmel kísértük a kongresszus egész menetét s ép ennek következtében, midőn már minden lezajlott, elmondjuk pártatlanul, úgy a hogy szívrünk sugálja véleményünket.

Első sorban a debreczeni kollegium ifjuságának mondunk köszönetet, hogy alkalmat adott megismernünk az ország művelt, komoly, lelkes ifjuságát.

Azok a tanácskozások, melyek öskollegiumunk disztermében lefolytak, meggyőztek bennünket arról, hogy a magyar ifjuság romlatlan tisztasága, erős fajszeretete eléggé meg nem becsülhető sovinizmusa, romlatlan idealizmusa, összetartása fényes garanciája a magyar nemzet jövő boldogulásának.

A ki úgy tud érezni, úgy tud gondolkodni, mint a debreczeni diákkongresszus tagjai érezték, gondolkoztak, azok feltétlenül lelkes harcosai lesznek a magyar állameszmének. Igéret, szép szó, csábítás, fenyegetés nem fog ezen erőt venni, de feltartózatlanul, nyílt sisakkal küzd mindenki ellen, a ki a magyar állam, a magyar név, a magyarság el-lensége.

Az a bátorság és nyíltság, melylyel legfenyegetőbb ellenségeink az oláhokkal szemben felvette a harcot egyedül a hazaszeretet fegyverével kezében, az imponált nemcsak nekünk, de az egész országnak, mely a kongresszus tanácskozásait érdeklődő figyelemmel kísérte.

Az ifjuság tudta, hogy igaza van. Igazságának tudatában bátran, nyílt sakkal állt ki a küzdő térre, s hadat üzent az orvtámadók ellen, kik gaz esz-
közökkel bántják a magyart.

De büszkén láttuk azt is, hogy mily szeretettel, mennyi törekvéssel és buzgósággal szállt sikra a még csecsemő magyar ipar felkarolása mellett s mily köztelenséggel tette meg a kötelező nyilatkozatot, mennyi előrelátással szervezett propagandát annak pártolása mellett.

Itt beszélt meg párisi utját is. Készül részt venni a nemzetközi diákkongresszuson, hol nemzetét képviselni és reprezentálni is fogja. De készen áll viszsza-
szaverni és megtorolni azt az intrikát, azt a titkos conspirációt is, melylyel szemben már egyszer Turinban, a világ szemeláttára és lapsai között szemben állott.

Igen, erős, bátor, intelligens, minden ízében nemes a mi ifjuságunk!

Épen ezért csodálkozunk azon, hogy Debreczen város nemes közönsége, a mely pedig óvációkban részesítette, anyagilag is támogatta, utólag — valljuk meg minden leplezés nélkül — erős kemény ítéletet mondott rá.

Egyik-másik ifju ember lehet, hogy az ünnepek zajától, a rendes kerékvágásból kizökkenve kissé hangosabban adott kifejezést jókedvének; de ez nem ok arra, hogy itt is ott is hangos elítélő bírálattal illessék az egész magyar ifjuságot. Ez nem méltó Debreczenhez, a melynek polgárai pedig büszkén szokták hangsúlyozni páratlan vendégszeretetőket. Ez nem ok arra, hogy elkeserítsék az ifjuság vezetőségét, meghurcolják a kongresszus rendező bizottságát, s a szűgyen pirját kergessék az arcokra.

Az ilyen hangok alkalmasak arra, hogy az ifjuság jóra való törekvését meg-

bénítsák, kedvét elvegyék, s közömbössé tegyék.

Tessék rajta gondolkozni s mindenki belátja ez állítás igazságát.

Kéonytelenek vagyunk ezt így és ilyen hangon megirni, elégtételt óhajtván adni a debreczeni rendezőségnek és a magyar ifjuságnak, a melyet különben eltávóztatás után még egyszer szívből, igazán üdvözlünk!

S. B.

Debreczen, május 2.

A delegációk összehívása. A király a delegációk összehívására vonatkozólag kéziratot intézett a közös külügyminiszterhez és az osztrák miniszterelnök ökökhöz. A közös külügyminiszterhez szóló leirat íme ez:

Kedves gróf Goluchowski! A közös ügyek tárgyalására a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1900 évre megválasztott és a magyar országgyűlés által az 1867. évi XII. törvényzikk alapján az 1900. évre kiküldendő közönségi bizottságot, másolatban mellékelt kézirataimmal f. évi május hó 12-ére Budapestre egybehívtam és megbízom Önt, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedjek.

Kelt Bécsben, 1900. évi április 27-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Goluchowski s. k.

A miniszterelnökönk szövegű kéziratok a delegációk előkészítésére vonatkoznak.

A miniszterelnök a királynál. Becsi távirat jelenti, hogy a király tegnap magánkiballgatáson fogadta Szell Kálmán miniszterelnököt, a ki délután visszautazott Budapestre.

A kultuszminiszter a királynál. Wlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert, ki szintén Bécsbe érkezett, tegnap déli fél órákor a király magánkiballgatáson fogadta.

Az erdélyi gör. kel. főegyházmegye zsinata. Nagy-Szebenből távirják: Az erdélyi

gör. keleti főegyházmegye zsinatának folytatóságos ülésén a mandátumok legnagyobb részét igazolták, azután megválasztották a jegyzőket és benyújtották a konzisztórium előterjesztéseit. Az utóbbiak között van egy előterjesztés, a mely a plébániák állami javadalmazására vonatkozik. Az ülés végén Cosma Parthén a brassai iskolák járadékának kérdését hozta szóba interpelláció alakjában. Metianu metropolita válaszolván az interpellációra, kijelentette, hogy ezen ügyben még hivatalos adatok nem állanak rendelkezésére. Cosma ioditványára az interpellációt és az arra adott választ kiadták a szervező bizottságnak.

Országgyűlés.

I. A képviselőház ülése.

A képviselőház maj. 1-én delelőtt 10 órákor Perczel Dező elnöklésével ülést tartott.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök jelentette, hogy gróf Zay Miklós egészségi okokból négy havi szabadságot kér. A Ház megadta. Vancsó Gyula mandátumát a harmincz nap elteltéig, végéigesen igazolták.

Ezután megválasztották a Ház alelnökeiül akik voltak: Tallian Bélát és Daniel Gabort. Jegyzőkké megválasztották a következők: Dedovics György, gr. Esterházy Kálmán, Lazár Árpád, Nyegre László, Lukács Gyula, Perczel Béni, Molnár Antal és Buzáth Ferencz. Haznaggyá egyhangúlag C-avossy Bélát választották meg.

Ezután megválasztották a bizottságok tagjait a szerint a nevsor szerint, melyben a pártok megállapodtak.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtotta az 1867. t. c. alapján foganatosított beruházási költségek reszbeni fedezéséről s a szeszkontingensről szóló törvény módosításáról a törvényjavaslatot. A pénzügyi bizottsághoz utasították.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter benyújtotta az állatorvosi szolgálat államosításáról szóló törvényjavaslatot, — (A földmívelési és közigazgatási bizottsághoz ették.)

Pósz Sándor igazságügyminiszter benyújtotta az 1899. XV. t. c. 98. §-ának kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot. Kiadták az igazsági bizottságnak.

A május 2-iki ülés napirendjének meg-

Bónis Sámuelné

sz. nagyréthi Darvas Erzsébet.

1814—1900.

Emlékezzünk igazi magyar nagyaszonnyról. A régi magyar világ nagyaszonnyainak igazi példaképe volt Bónis Sámuelné.

A híres előszóki szónoknak neje épen olyan hősiességgel és hazaszeretettel küzdött és szenvedett a nemzet legviszontagságosabb napjaiban, mint nagynevű férje.

A legnagyobb szenvedéseket a szabadságharc gyászos leveretése után élte át a hőselkü honleány. Bónis Sámuel, a 48-as kormány igazságügyi államtitkarját halálra ítélte az osztrák uralom, de ezt az ítéletet később kegyelem útján 10 évi várfogságra változtatták.

Két évig bujdosott Bónis mindenfelé. Keresték az osztrák zsoldosok, de nem tudtak nyomára akadni. És e két esztendő alatt mérhetetlen sokat szenvedett a szerető hitves. Folytonosan zaklatták, hol fenyegették, hol meg szép szóval, ígéretekkel akarták rábírní, hogy arulja el férje rejtekhelyét. A hőselü asszonyt azonban nem tudták megingatni hivesi hűségében.

Tettei. — Szabolcsmegyében — kis birtokán élt és haza nyitva volt minden bujdosónak. Pedig az osztrák zsoldosok ugyancsak zaklatták. 1850-ben nagybetegen feküdt kastélyában, amikor elfogták és Kassára hurcolták. Börtönbe vetették a nemesszivü asszonyt, de még ezel a kínzással sem tudták kicsikaroi belőle, hogy merre bujdosik férje.

Szabadon is bocsátották nemsokára, birtokát azonban zár alá vették. A lelki szenvedésekhez most már anyagi gondok is járultak.

De legalább férjét biztonságban tudta. Egy esztendő múlva azonban Bónist megis elfogták és Josefstadtba vitték, a honnan csak 1858-ban, hét évi súlyos rabság után szabadult ki.

A kinszenvedések folytonos soroza'a volt ez a hét esztendő a szerető hitvesre nézve. A jötekonyságban keresett enyhülés.

Vendégszerető háza a nagy időkben találkozási helye volt az ország vezető férfainak, gyakran megfordult ott Kossuth, Petőfi, Vörösmarty, Tompa, Deák is. A gyászos időkben pedig a bujdosók és menekülők találtak oltalmat.

Férje halála után vejének dr. Korányi Frigyes orvostanárnak házában élte le utolsó éveit. — A napokban tüdő gyuladásba esett és Apr. 29. éjjel a halál megváltoztatta szenvedéseitől.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Tolesvai Korányi Erigyesné szül. tolesvai Bónis Malvin, férje dr. tolesvai Korányi Frigyes egyetemi tanár és a főrendiház tagja, gyermekei és unokái — remetei és pogányesti Sebastiani Jenőné szül. tolesvai Bónis Maria, férje remetei és pogányesti Sebastiani Jenő, első házasságából származott gyermekei és unokái, ifj. özy. Bónis Sámuelné szül. négyesi Szepesy Ilona gyermekei és unokái; — nagyréthi Darvas Imre Abauj- és Tornamegyve nyug. főispánja a maguk, valamint az ös-szes rokonság nevében fájdalomtelt szívvél tudatja' hogy

szeretett felejtethetlen anyjuk, anyósuk, nagyanyjuk, szép anyjuk, testvére, illetve rokonuk id. özy. tolesvai Bónis Sámuelné szül. nagyrethi Darvas Erzsébet ez évi április hó 29-én hajnali 4 órákor, életének 87-ik évében, rövid szenvedés után az Urban elhunyt. A megboldogult hült tetemet jolyo évi május hó 1-én, délután négy órákor fognak a gyászházban: VII. ker. Erzsébet-körút 56. szám alatt, az ev. ref. egyház szertartása szerint megáldatni és a kerepesi út melletti temetőben ideiglenesen nyugalomra tételni, Budapestén 1900. április hó 29-én. Áldás béke poraira!

De emlékezzünk meg némely élettörténeteiből arról a férfiról is a kinek felesége volt az üdvözült s a kivel való viszonyából származott női nagysága: tolesvai Bónis Sámuelről.

Bónis Sámuel erős temperametu, szenvedélyes, hirtelen haragu ember volt.

Az 1847-i pozsonyi országgyűlésen Fiáth Ferencz későbbi veszprémmegeyi főispánnal volt kardpárbaja Bónisnak egy közbekialtás miatt, a melyben elég súlyosan megsebesült.

1848-ban a szélső radikális ellenzék tagja volt, s nagy ereiyéről ismeretes. Ez volt az oka, hogy Jellasich betörése alkalmával, mint a képviselőház biztosa ő is egyike volt annak a három küldöttnek, kiket a képviselőház megbizással nevezett ki 1848. szept. 15-én a táborba biztosokul, hogy: **M i n d e n t m i a h a z a m e g m e n t é s e r e s z ü k s é g e s m e g t e g y e n e k.**

állapítása után az elnök az ülést 1 óra 25 perccor bezárta.

Május 2-ikán.

Elnök: Daniel Gábor.

Jegyzők: Perczel Béni, Molnár Antal, Lukács Gyula.

Ülés kezdete délelőtt 11 órakor.

A jegyzőkönyvek hitelesítése és a kérvények előterjesztése után Elnök jelentette, hogy az osztályok megalakultak, és pedig az első osztály elnöke Vargics Imre, jegyzője Hegedüs Loránt, a második osztály elnöke Apáthy Péter, jegyzője Vojnics Sándor, a harmadik osztály elnöke Bedő Albert jegyzője, Bessenyei Ferencz, a negyedik osztály elnöke Szilágyi Dezső, jegyzője Beldi László, az ötödik osztály elnöke Fabinyi Teofil, jegyzője Fridecky Timót, a hatodik osztály elnöke Apponyi Albert gróf, jegyzője Szentiványi Kálmán, a hetedik osztály elnöke Tisza Kálmán, jegyzője Kemény Ákos báró, a kilencedik osztály elnöke Csáky Albin gróf, jegyzője Ragályi Lajos választottak meg.

E szerint az osztályok VIII oszt. kivételével megalakultak. Tudomásul vették. — Elnök a VIII. osztályt felhívta, hogy mielőbb alakuljon meg.

Jelentette továbbá, hogy a bizottságok is megalakultak, meg pedig az igazságügyi bizottság elnöke választott Szilágyi Dezső, jegyzője Mohay Sándor, a kérvényi bizottság elnöke Radocza Janos, jegyzője Molnár Béni, a közgazdasági bizottság elnöke Andrassy Tivadar gróf, jegyzője Rosenberg Gyula, a közigazgatási bizottság elnöke Horváth Nándor, jegyzője Belicska Béni, a közlekedési bizottság elnöke Lukács Bela jegyzője Kovács Pál, a közoktatási bizottság elnöke Csáky Albin gróf, jegyzője Kammerer Ernő, a mentelmi bizottság elnöke Chorin Ferencz, jegyzője Kabos Ferencz, a naplóíró bizottság elnöke Kubinyi Andor jegyzője Szóts Pál, a pénzügyi bizottság elnöke Falk Miksa, jegyzője Neményi Ambrus, a számvizsgálóbizottság elnöke Légrady Károly, jegyzője Friedeczy Timót, a véderő bizottság elnöke Podmaniczky Frigyes báró, jegyzője München Aurél, a vízügyi bizottság elnöke Hieronymi Károly, jegyzője Örléy Kálmán, a zárszámadásvizsgáló bizottság elnöke Fest Lajos, jegyzője

Benke Gyula, a földmivelésügyi bizottság elnöke Bedő Albert, jegyzője Szily Pongrácz, az összeférhetlenségi bizottság elnöke Fest Lajos, jegyzője Rohonyi Gyula.

Az összes bizottságok megalakulása tudomásul vétetett.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslatot gyűjtött be a megrendelések gyűjtéseknél szabályozásáról. Kiadták a közgazdasági bizottságnak.

Ezután felszólalás nélkül elfogadta a Ház a számvizsgáló bizottság jelentését a képviselőház pénztárának az 1899. év. első félére vonatkozó számadásáról.

Neményi Ambrus ismertette a pénzügyminiszter jelentését Győr városnak engedélyezett rendkívüli házárdómentesség tárgyában.

Ugy ezt, mint a valuta-ellenőrzésről, továbbá Benke Gyula előadó előterjesztése alapján a harmadik negyedben előfordult tulkiadásokról, a Magyarország és Horvátország között történt lezárolásról szóló jelentéseket hozzászólás nélkül elfogadták.

Kovács Pál előadó javaslata alapján hozzászólás nélkül elfogadták a szigetvári kaposvári helyi érdekű vasutáról, a szatmár-erdődi vasutáról a nagyikindai-nagybeocskereki és a szeged-karlovai helyi érdekű vasutakról szóló javaslatokat és jelentéseket.

Elnök javaslatára az elfogadott javaslatok harmadszori olvasását, a mai ülésre tűzték ki.

Ülés vége 11 óra 45 perccor.

II. A főrendiház ülése.

A főrendiház csak tegnapelőtt — Máj. 1. tartott ülést Vay br. elnöklésével, aki az ülést d. e. 11 órakor nyitotta meg s miután már más választásokat múlt héten az új ülésszakot megnyitó ülésében megejtette, most meg az alakulást a közjogi és törvénykezési, közgazdasági és közlekedési, pénzügyi, naplóíró bizottságok megválasztásával és az eredmény kihirdetésével tette bevégezetté s az ülést háromnegyed 12 órakor berekesztette.

A háború.

A British Empire League május 1. este diszlakomat rendezett, amelyen Devonshire herceg elnökölt. Ott volt a velszi herceg

is, továbbá York és Cambridge hercegek, Salisbury és Chamberlain.

A devonshirei herceg felköszöntötte a velszi herceget, megemlékezvén szerencsés megmeneküléséről. Erre a jelen voltak mind felálltak és lelkesen éltették a herceget. A velszi herceg meghatóttan köszönte meg az óvációt és azután dícsérettel emlékezett meg a gyarmati csapatok kitűnő szolgálatairól.

Utána Salisbury mondott beszédet, amely Anglia dicsőítésétől áradozott. Megemlékezett a gyarmati csapatok szolgálatairól és rámutatott arra a benyomásra, amelyet a gyarmatok segítségével az egész világon keltett. Ez a segítség meggyőzte a világot arról, hogy a brit birodalom nem túlságosan nagy az együttes működésre és ebből már most is láthatja a világ, hogy a birodalom különböző részei az idők folyamán még szorosabban fognak egymáshoz csatlakozni s hogy a birodalom hatalma állandóan növekszik. A gyarmatok azonkívül nem csekély értékű erkölcsi támogatást is nyújtottak Angliának.

Nagyon figyelemre méltó jelenség az az egyöntetűség, amellyel különféle más nemzetek és különösen utcai sajtójuk Anglia eljárásának megítélésére és az angol csapatok vitéz magatartásának megrágalmazására szövetkeztek. Semmi sem figyelemre méltóbb, ha nem az a közönyösség, amellyel ezt az angol nemzet fogadta. Ez a közönyösség onnan származik, hogy az angol nemzet tudja, hogy a királynő többi alattvalói mindenütt a világon, akik illetékesebbek a dolgok megítélésére Angliát magatartását helyeslik. Anglia azok után, amiket a gyarmatok tettek, tudja, hogy nagyobb jelentőségű nemzet, mint volt valaha.

Közvetlen a háború menetére tartozó tudósítások:

Kimberley, máj. 2.

Egy körülbelül 2000 főnyi bur csapat megszállta Windsortont.

Ladysmith, máj. 2.

Az ellenség nem küld többé őrzőerőket az angolok szárnyai felé. Botth a tábornok visszaerkezett Pretóriából és ismét átvette a bur hadak főparancsnokságát.

1849 januárjában mint koronaőr követte Bónis Sámuel Debreczenbe a magyar kormányt. Ott is azokhoz csatlakozott, kik még a legrosszabb esetben sem akartak engedni az 1848. év kivívottakból. A lelkes kis csoport valódi lelke ő volt akkor, midőn vészbe borult a honban minden.

És egy nagyon komoly jelenete volt elvei miatt. Február 24-én történt Debreczenben. A kormány azt a kőszá hit kapta, hogy az osztrák vasasok átjöttek a Tiszán s utban vannak Debreczen felé.

Kossuth este 11 órára hívta össze a képviselőket; mintegy 65—80-an gyűltek egybe. — Felhívta őket, kövessék a kormányt biztos helyre.

A békepárt, mely már akkor titkos ösze kötetésben állott a bécsi körökkel, s az osztrák invasionsális sereg fővezérével Windisgrätzzel, felhasználta ezt az alkalmat arra, hogy a kormányt támadja.

A beke partiak nevében Bartal György képviselő szólalt fel, s éles hangon vont a kérdésre a kormányt.

A képviselők nagytöbbsége felzudult. — Bónis Sámuel nem türelmetlenül indulatát, Bartal György elé lépett s kemény hangon kiáltott rá:

— Ki mer most itt számoltatni akarni, mikor a veszedelem elhárításáról kell gondoskodni?

A vihar kissé lecsillapodott. Bartal ki magyarázta szavait, de Kossuth felszólalása után újra kötelekedi kezdett, s felvette a kérdést, nem-e volna jó Ausztriával kibékülni s a képviselőház beküldési szándékát a hadsereggel is tudatni.

Erre vad viharoként kezdtek tombolni az egybegyűt képviselők.

Bónis felugrott helyéről s e szavakkal akart Bartal Györgyre rohamni:

— Agyonvágom ezt az egyenetlenkedés szitót, mint a kutyát!

A mellette levő László Imre és Kállay Ödön képviselőknek csak nagy küzdelem után sikerült lefogni Bónist, hogy agyon ne üsse Bartal Györgyöt.

Parndorfnál mint a képviselőház biztosa, egy dombról nézte a csata menetét. Észrevette hogy egy huszárkapár három fogoly vértess gyalog hajt maga előtt.

E volt ragadtatva e vitézi tett által s megkérde a káplár nevét s száz pengő forintot ajándékozott neki.

Pár nap múlva a táborban járkálván hallja, hogy a markotányosok körül levő legényeknek ugyanaz a káplár odaszól:

— Fiúk! Fizessetek nekem is egy kis pálinkát.

Bónis egész felháborodva ment oda s mérgesen kiáltott.

— De bizony ne fizessetek eb a lelkének! Van annak pénze, hisz tegnapelőtt kapott tőlem száz pengőt.

Az egyik huzár erre felvilágosította, hogy nincs már abból egy krajczár se, mert a káplár gavallér ember lévén, velük együtt költötte el a száz pengőt az utolsó vasig.

1848. december 30-án a magyar kormányt Bónis Sámuel hozta Debreczenbe.

Bónis külön vonatot rendelt Szolnokig. A mikor a vonat indulófélben volt, — egy uri ember furakodik Bónishoz és ezt sugja a fülébe:

— Uram, innen kétfelé megy vonat, egy Vácra, egy Szolnokra. Ha az ur a koronával együtt a vaczi vonatra száll fel, rögtön átadok száz darab ezret.

Bónis Samu pisztolyt rántott ki zsebéből s így szól:

— Ha a vonatom véletlenül Vác felé találna menni, lelövöm az urat, — mint a kutyát!

— Uram! csak tréfáltam — mekeg az ismeretlen.

— En nem! Gránátosok! fogjátok közre ezt a gazembert s rakjátok be velem egy kosiba.

Igy utaztak ketten Szolnokig.

Mint a magyar kormány biztosa kiváló erélyéről és igazságszeretetéről volt Bónis Samu híres a szabadságharc alatt. A nép mindenfelé imádta, s bárhol jelent meg, nagy tüntetéssel fogadta.

Egy alkalommal az öreg doktor Korányival utazott, a ki figyelmeztette a közelgő sokaságra.

— Hagyja el kedves doktor, — viszonsá a mély belátású filozóf — a népköz csak repülő homok. Ha akasztani vinnének, még nagyobb népesödület támadna.

Pedig ebben mégsem volt igaza! A mikor mártírjainkat akasztották, bizony nem volt ott csődület.

London, máj. 2.

A Times jelenti Mafekingből április 19-ik kelettel:

Az ostromlók száma 3000. Sok ágyujuk van, de, mint a benszülöttek jelentik, egy vagy Creuzot-ágyut Pretóriába küldtek javítás végett. Az ostromot most erőyesen folytatják.

A Daily Mail-nak jelentik Mafekingből április 19-éről:

Április 14-en éjjel 40 benszülött 80 drbj marhákat akart Mafekingbe vinni, de a burok észrevették őket és ágyus puskalövésekkel támadtak rájuk. Hat benszülött megsebesült, négyet elfogtak és fölkoncolták. A marhákat lelőtték 15 darab kivételével, melyeket a burok magukkal vittek.

London, máj. 2.

A Reuter-ügynökség jelenti Tabanehuból tegnapi kelettel:

A burok elszánt oldaltámadást intéztek az angolok ellen, hogy hatalmukba kerítsék a hegyszorosot és elvágják a kíséretet. French tábornok azonnal megtámadta az ellenség szárnyát és csapatokat küldött ki a hegyekre, a melyek itt nagyon meredek. A sötéttség lehetővé tette a buroknak, hogy visszavonuljanak. A burok hadállása szinte bevehetetlen. A hegyek meredekebbek, mint Colesbergnei és mértföldekre nyulnak el a város körül. — A helyzet különben változatlan. Egész nap ágyuharcz folyt. Egy hadoszlop Hamilton tábornok parancsnoksága alatt előrenyomult északnyugat felé; felkutatta az ellenség hadállását és lövöldözött rá nagy tavolságról.

Pretória, május. 2

A johannenburgi robbanásból folyólag a kormány ma újabb proklamációt bocsátott ki, amelyben elrendeli, hogy a még ott maradt brit alattvalók keves kivétellel 48 óra alatt hagyják el a köztársaság területét. Egyidejűleg rendkívüli közbiztonsági szolgálatot szerveztek az állami ipartelepeken dolgozó magyar és olasz munkások védelmére.

London, május 2

A tegnapi lapok fokvárosi ígviratot közölnek, a mely szerint tegnap megint a gyónlőttek egy foglyot a ki a greenpruti folyók taborából meg akart szökni.

A Times-nak jelentik Bloemfonteinből 29-ik kelettel, hogy ott egy angolulenes egyesület fedezték föl, a mely az ellenséggel összeaötetésben állott, az ellenségnek szomszéd ültetvényesek segítségével fegyvereket adtak és az ellenséget az angolok és a burok mozgulatairól galambposta és lovas követek útján informáltak. Most senkinek sem szabad a városba bejönnie vagy onnan távoznia.

Amsterdam, május 3.

A bur küldöttség tiszteletére ebédet adtak, a melyen a rendező-bizottság elnöke annak a reménynek adott pohárköszöntőjében kifejezést, hogy a küldöttség sikerrrel fogja végezni feladatát. Fischer köszönetet mondott azért a rokonszenvért, a melyel németalföldi rokonaik a küldöttséget fogadtak. Pohárköszöntőket mondtak meg Krüger és Seyn elnökökre. A küldöttség titkara, Debruy, azt mondta beszédeben, hogy meglehet ugyan, hogy néhány bur a ki sokáig nem volt otthon, rövid látogatásra haza utazott, de arról szó sem lehet, hogy egész kommandók tértek vissza a birtokaikra. Az meg eppenséggel nem áll, hogy az orizjei burok mind meghódoltak.

KÜLFÖLD.

Ausztria. Az osztrák nemzetiségek egyezkedése. Az allandó kiegyezési bizottság kebeléből a választási reform tárgyalására küldött albizottság, mint Brünnből tavirják, Chlumecky báró elnökle alatt ülést tartott, amelyen Ulrich tartományi bizottsági tag jelentést terjesztett elő, amely a lakosság szám-

aránya és az adók megoszlása alapján összeegyeztetni igyekeznek a két nemzetiségi párt között a mandátumok megoszlása körül támadt differenciákat. A jelentés körül, amelyet ma bemutatnak az allandó bizottság plenumában, általános vita fejlődött ki.

Német birodalom. Német gazdasági politika. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága, mint Berlinből jelentik, folytatta a tanácskozást a flottajavaslat költségeinek fedezete fölött. Thiellmann államtitkár kijelentette, hogy a kormányok el vannak határozva, hogy a német mezőgazdaságot egy új vámtarifa kidolgozásánál hathatóan támogatják. A centrum indítványt nyújtott be a birodalmi belyegtörvény megváltoztatása tárgyában, mely szerint a részvény-kuxa és járadék illetékek felemeltetnének. A bizottság elnapolta a tanácskozást, hogy a pártok az indítvány tárgyában állást foglalhassanak.

CSANAK JÓZSEF.

A debreczeni társadalomnak és különösen a debreczeni kereskedő világnak nagy halottja van. A legősibb kereskedő czégek egyikének feje, a debreczeni kereskedők nesztorája Csanak József meghalt.

A kitarító szorgalomnak, az eredményteljes munkában eltöltött életnek példányképe volt.

Összetudta egyeztetni a kereskedőnek, a számridig emberének szellemét, a jótékony-ságot áldozatkész lelekkel gyakorló ember jellemével s halála után ravatalát nemcsak a tisztelet, de sokaknak, nagyon sokaknak, hála veszi körül, melyet még élt, csöndes, zajtalan jótékony-sággal szerzett meg magáirant.

Örökre emlegetni fogják hatalmas üzleti szellemet, mellyel annak idején a marmar-tönkszélre jutott István gőzmalomot megmentette s igazgatótársával Szabó Lajossal azon utra terelte, melyen az elérhette virag-zásának tetőpontját, hol a malomiparnak hatalmas tenyezője ma áll.

E ténykedését megőrizte a köztudat 1867-ben 100 aranyas alapítványt bizott a városi házipénztar kezelésére, mely alapítvány-nak czélja segélyezni a reáliskolai legszor-galmasabb növendékeket.

Az öreg, a hosszú élet nehéz munkás-ságában kifáradt férfiú utóbbi időben félre vonult nemcsak a nyilvánosság, de a bank-intézetek igazgatói állásai elől is.

Betegkedni kezdett s ma d. e. 9 óra-kor befejezte munkás, eredményekben gazdag, szép életet.

Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz.

Ravatalát őszinte fájdalommal veszi körül a kiterjedt rokonság s gyászolja egyik legérdemesebb polgárát egész Debreczen városára.

HIREK.

A legszebb hónap.

Napok mulnak, napok jönnek, hónapok és évek telnek s a mint mennek, jönnek: örömet, bánatot hoznak, visznek.

Minden napnak, minden hónapnak megvan a maga jelentősége, nevezetessége, de öde hájban, kedvességben egy sem ér fel az év legszebb hónapjával: májussal.

Virágfakasztó, madárdalós május ime megérkezett!

Ki ne érezné ezt lelkében szívében? Mintha le nem írható, csak fehér leánylelkek által megálmódott költeménysorok, szépséges virágregék uszkálnának a virágillattól szinte ittas levngöben.

A májusi napsugárra virágzásba borulnak a virágbokrok fakó-zöld hajsásai, a természet tavaszi pompájának láttára szelíd érzések lopóznak szívünkbe, s lemálik lelkünkrol a hétköznapiság durva kérge.

Mária hónapjában nincs, nem lehet olyan szív, amelyet meg nem ejt a tavasz, a természet, a vallásosság titokzatos, sejtelmes költészete.

Mint megannyi fehér pille száll az ég azurja felé a Mária hónap tiszta lelkü leányainak hő fohásza s hangzik az Isten dicsőség zsolozsma, a kereszjegyű tempomokban az Isten-szony tiszteletére.

Az egyszerű fausi ház ablakában, ajtajában viruló zólygally: a májusfa köszönti a leányokat s május első napjának hajnalhasadásán, — az igaz szerelem jegyében, — vig muzsika ebreszti fel a boldog almodókat.

Csupa báj, csupa költészet.

A városok utczaín düböröghenek a költözöttö nehez szekerek, elülhetnek a gépek zakatolásai, a beköszöntő május' ha megzavarják is, költészetet el nem vehetik.

Szép május! köszöntünk!

*** Az egyházközségi tanügyi bizottság ülése.** A tiszántúli egyházközségi bizottság alakitotta a tanügyi bizottságot, amely tegnapi tartotta első ülést a főiskola kis tanácstermében. Elnököl Kiss Áron püspök és Dégenfeld József gr. főgondnok. Dóczy Imre felügyelő statisztikai jelentést tett a gymnasiumok 1898/99. évi állapotáról. Beiratkozott 2960 tanuló ez évben, kik közül 93% jól tette le a vizsgálatot, ami meggyezik az országos általános viszonyokkal, 36600 forint tesz körülbelöl az az összeg, ami 10 gymnasiumban segély vagy ösztöndíjképen a tanulók közt kiosztott, s 2,876.000 forint az intézetek összes vagyona, evi jövedelmük 343.000 forint tesz. Dóczy Imre bemutatja azt a tervezetet, amelyet a gymnasiumi igazgatóknak szolgáló utasításul készített. Hosszas vita után albizottságot küldöttek ki, a mely tanulmányozza a tervezetet, s véleményes javaslattal együtt az ö-zsi gyűlés elé terjeszti be. Az albizottság tagjai lettek: Szabó Janos esperes, Zsigmond Sandor, dr. Palla Gyula, Boros Benő. Debreczen város a debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola részére 100,000 frtos városi alapítványt tett, s azt az ev. ref. egyház kezelése alá helyezi. Örömmel vette tudomásul a bizottság e szép adományt, de aggodalommal hallotta azt a zaradékot, hogy ilyenmő állami vagy községi iskola alakulása esetén a város az alapítványt visszaveszi. Beláthatatlanul nehéz helyzetbe sorozhat egy intézetet oly eset, midőn az 100,000 frthoz képes rendeztetvén be, az egyszerre, visszólva varatlanul, elvéteik tőle. Nagyobb vitát tamasztott még a szatmari főgymnasium belrendtartási szabályzata, melyet azonban utóbb is, változtatás nélkül elfogadtak. Érdekes, hogy az iskola fentartott estületek szavazó tagja lehett mindenki, — a ki 20 korona alapítványt lefizet, az intézet pénztarába,

*** A diákkongresszus vége.** Az öt napig tartó országos diákkongresszus tegnapi délelött végbefejezést nyert s a zaro ülés után a vendégek zöme a déli vonatokkal elutazott. Felgykor mentek el a kolozsváriak s váradiak a 4 órás gyors vonattal s este 10 órakor a bpestiek, selmecziek s a többi főiskolák küldöttei.

*** A kórházbizottság ülése.** Debreczen város kórházbizottsága holnap délután Körner Adolf tanácsnok elnökle alatt ülést tart. A bizottság tárgyalni fogja a helyi vasut jelentését: a melyben a szénszállításra a varossal kötöt szerződést felmondja. A helyivasut felmondásának okat arra építi, hogy a város az esedékes részletet idejében nem fizette ki, holott ha valakiben, akkor a nemes városban

megtalálhatta volna a garanciát arra, hogy követelése nincs veszélyeztetve. Általában azt hiszik, hogy a jelzett ok inkább csak kedvező alkalom, hogy a helyi vasut a szénzállítás-tól most, mikor a szén ára tetemesen feljebb ment, elaljon. A bizottság különben még a kórházi rubaneműek szállítására Kardos László céggel kötött szerződés megerősítését és Silbermann vállalkozóval a személyszállításra kötött szerződést erősíti meg.

*** Furcsa sztrájk.** Rimaszombaton — mint tudjátok írja — az új vármegye házat építik; békés lipói tót kőművesek, nap-szamosok rakják a követ köre. Egyszer csak nagyot gondolnak a bratyék s egyhangulag határozatba ment, hogy ők — sztrájkolnak — sztrájkolnak mindhaláláig, azaz, míg az átkozott burzsoá — a pan-mester — fixum öszegre ki nem kerekíti a gázsit. Deliberatum est: földhöz vágják a kapát, asó, felforgatták a talicskákat, a ki akart elment pálinkázni, a ki akart kifeküdni a Rima partjára a ki meg éppen akart, beállott krumplit ültetni, a hogy az izles hozta magával. Elmúlt a dél, el az este, éjszaka szépeket álmodtak, másnap reggel — elkezdtek busulni. A pan-mesterben nincs erők a sztrájkolás nemes intézménye iránt, egy csepp hajlandóságot sem mutatott a gázsit emelésére. Elvégre kezdtek belátni: nem jól van így. Ördög vigye a szocializmus, ha az embert felképele a felesége érte. — Másnap aztán alázatosan, ünnepélyesen megkérlelték a meserurat: — így, meg úgy, soha többet — hogy a kő vágja le azt az átkozott Kalafut Gyurót, az gondolta ki így, de hat pótoltuk — és Rima szombathban megszűnt a sztrájk s vidám nótázás közben épül szepül az új megyeház.

*** Szoknyás vauti ör.** Mulatságos dolog történt egyik közeli viczinális vasutvonalon egy vasuti örrel. Az örházban góya fészkel, ami nem lett volna baj, de az ör egész családját egy makranczos kecske látta el tejjel, a ki massal, mint az asszonyjai megfejtnei magát nem engedte. Ez perzeze egyelőre nem mehetett ki az istállóba, a vasuti ör pedig tej nem léven a háznál, fületővét vakarta, míg egyszerre jó ötlete támadt, Magára kapta felesége szoknyáját és bluzát, fejét bekötötte kendővel és kezében a sajtárral bebakotott az istállóba. A kecske nem vette észre a csalást az ör pedig izadt a szokatlan munkában míg egyszerre csak éles fűtű ütötte meg a vonat, melyről fejé: közben megfelekedezett, közeledett. Gyorsan lecsapta a sajtart, kifutott, lebecsátotta a korlátot és haptakba vágta magát. Csak a vonat elhaladása után vette észre, hogy asszonyruhában volt. Parj nap mulva szolgálati megintést kapott, hogy többet ne merje a feleségére bizni a szolgálatot. A derek ör erre besietett az előjárósághoz, hol felvilágosította a tényállást, a mi az iroda komolyképű hivatalnokait nagy derűltségre hozta.

*** Robbanás a kovácsműhelyben.** — Szilágyi János földbirtokos vadászfegyverét, a mellyel a napokban vadászatra akart menni, elküldte Sándor Lajos kovácsmesterhez, hogy a két év óta használatlanul hevert fegyvert fésztítsa ki. Sándor Lajos megvizsgálta a fegyvert és csak a gyuszegyet találta hibásnak és megbizta József testvérét, hogy tegye a tűz felé, míg ő visszatér, az alatt a cső meg fog tüzesedni s akkor majd megigazítja. — Sándor József híven teljesítette bátyja parancsát, a fegyvert meg sem nézve, helyezte a tűz felé s ő pedig ez alatt gyanútlanul kalapálgatott az üllő előtt. — Egyszer csak erős dörr és hallatszott és Sándor József vértől borítva terült el a földön. A fegyver sörétre volt magtöltve és a tűz felett elsült. A számtalan sok sörét Sándor

altestébe hatolt s ott súlyos sérüléseket okozott. Orvosi tanácsra a debr. közkórházba szállították, hol megvizsgálása után sérüléseit oly súlyosnak találták, hogy felgyógyulásához nem sok reményt fűznek.

*** Papválasztás.** Kétszer hirdették már ki a kolozsvári ev. ref. templomokban a papválasztást. A jövő vasárnap lesz a papválasztás, mely a Külmagyar-utcai ev. ref. templomban nagy ünnepélyesség mellett fog megtartani. A hívek mindannyian részt vehetnek a választásban. Az egyetlen jelölt az erdélyi ev. ref. egyház köztisztviselőiben álló főpásztor, Bartók György püspök, ki nagy ünnepség esemény részvétel mellett fog egyhangulag megválasztani.

*** Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a tagok, hogy a Deak-Ferencz utcai izr. templomban az isentisztelet továbbbi rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 6 órakor, este 7 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 5 órakor. Péntek és ünnepnapokat megelőző este 7 órakor.

*** Bárd Dániel Ernő diszpolgár.** Pancsova város törvényhatósága szombaton tartott közgyűlésén polgára választotta báró Dániel Ernő országgyűlési képviselőt, a ki már 15 éve képviseli a parlamentben Pancsova városát. A diszpolgárságról szóló oklevelet Mattanovics Adolf polgármester vezetése mellett egy több tagú küldöttség adja át báró Dániel Ernőnek.

*** Egy kocsis szerencsétlensége.** Nagy Gábor, a külső gazdasági taninteztet kocsisa tegnapi d. u. az új szőlőföldön foglalatokodott kocsiával. Visszatérőben a lovak valamitől megrémtenek és a misem sejtő Nagy Gábor kitorodult a kocsiból és oly szerencsétlenül bukott a földre, hogy vállcsontjait eltörte. A kocsiat lakására szállították.

*** Tolvaj a vassátorban.** A vassátrak bérőire rajár a rud. Alig néhány hete adtunk hírt arról, hogy egy kávémerésből azelőtt meg egy borjibusos sátorból nagyobb összeg pénzt lopták el, de az ismeretlen tettet kinyomozni nem sikerült. Most ismét hallat magáról az ismeretlen. Ezuttal Papp Andrást, a vassátorban borjubusát áruú asszonyt károsította meg azzal, hogy a fiókban lévő 77 forintját, ellopta. Papp Andrást tegnap d. e. alig néhány percze hagyta el sátrát s a tolvaj ezalatt lophatta el fáradságos munkájának gyümölcsét. — A szegény asszony sirva panaszkolta a rendőrségnek, hogy elrabolták az egész vagyonát.

*** Lestyán Adorján közjegyzői irodáját május 1-től Szent Anna-utca 7-ik sz. (Paksy-ház) földszint az udvarba helyezte át.**

Színház.

A párisi életben. Offenbach régi híres operettjében bucsuzott Perényi Margit a debreczeni közönségtől. A bucsu mindketőtjükhöz méltóan folyt le, viraggal, tapsal halmozták el azt a kedves művésznőt, ki oly hamar meg tudta hódítani mindnyájunk rokonszenvét. Ez este is pompásan, nagy kedvvel játszott és énekelt, úgy hogy sikere teljes volt. Hisszük, hogy a bucsuzás csak ideiglenes! De fölhasználjuk az alkalmat arra, hogy egy véleményünket őszintén kimondjuk. S ez az, hogy mi Perényi Margitot, a bájos diszkrét, a kitűnő operett-szubrettet a népszínműben tartjuk legkitűnőbbnek; kevés művésznő tudja a népszínmű alakokat oly eredeti felfogással, — ötlettel, szívvel és színnel játszani s énekelni mint ő. Kár volna, ha hivatásának ezt a legsebb részét elhanyagolná.

Perényi kívül még Rubosrólsziklaíról s Tanayról kell dicsérettel megemlékeznünk. Kis Irén

éppen csak hogy megjelenik A darab többi része valószínű nyári szereposztásban került színi, s alaposan el is szintelenítették a magok részét az il elő urak es hölgyek; az egyik női szereplő majdnem elakadt Sziklaival folytatott szerelmi jelenetében.

—a. —a.

Ábrányiné Kolozsáróti. Az operaház volt ünnepelt művésznője Ábrányiné még ma és holnap lép fel a kolozsvári színházban. Tegnap Csepreghy Piros bugyellarisában játszotta Törökbiróné szerepét, ma pedig Sulamith című szerepét játszza a művésznő.

Beóthy László beiktatása. Május elsején mutatta be Keglevich István gróf intendáns a Nemzeti Színház személyzetének Beóthy Lászlót, az új igazgatót, a ki a színház művészi vezetését is átvette. A bemutatás a színpadon kivilágított nézőtér előtt történt. — Az ünnepies acuson megjelent a színház egész művésztölelete s nagy szimpátiával üdvözölte Beóthy Lászlót.

Ha az eddig ön által használt szárvíz elfogy, ajánljuk önnek e helyett a **KOSMIN** fog és szárvízvel egy próbát tenni. Azon tapasztalatra fog jutni, hogy Önt ez teljes mértékben kielégíti, mert **Kosmin** fertőtleníti a szárvízreget, a fogakat ápolja és erősíti a foghúst, s a mellett különleges frissítő jó ízű. Egy palack, mely sokáig eltart, 1 frt. kapható gyógyszer-tárakban, jobb drog- és illatszer üzletekben.

Monte Carlóban.

Három nap alatt százezer frankot vesztettem uram, szólt ez a szerencsétlen gentleman, alighogy megismerkedtem vele. — Azt hiszem, hogy ezt csak elég nagy összegnek tartja?

— Százezer frank, mindenesetre szép pénz, — szóltam ábrándozva, mert nekem sohasem volt ennyi pénzem.

— Elegendő nagy összeg ahhoz, hogy elvesztése után kétségbeessem és tudja hogy most mit csináljak?

Megértettem, hogy nagyon sötét tervei vannak, s barátságosan karom fogtam.

— Ne csináljon valami ostobaságot! — Kerem, fontolja meg jól, a dolgot, mielőtt a végsőre elszánná magát...

— Tudja mi történik velem, Az a szomorú dolog, hogy ma vacsora nélkül fekszem le!

Megkönnyebbülten fölélékeztem tehát nem öngyilkosság jár a fejében! Hogy némileg megvigasztaljam egy 5 frankost csuszattam a kezébe. Büszkén tiltakozott ugyan, hogy «Ó kérem, nem fogadhatom el», — de azért igazi angol hidegvérrel zsebre vágta az öt frankost.

Mikor másnap este a tengerparton sétálgattam, a tegnapi ismerősömmel találkoztam Ragyogott az arca a boldogságtól, azonnal a nyakamba borult és így szólt:

— Ah, kedvesem, mennyire örülök, hogy önnel találkozom! Képzeld csak, ma vissza nyertem a százezer frankomat, sőt még ezenkívül is nyertem még huszonezzer frankot! Ez az örömdetes eredmény elég ok arra, hogy mulassunk ugy-e?

Arról az öt frankról azonban, amelyet tegnap adtam neki, egy szót sem szólt, a mi nek nagyon örültem, mert a mint később rájöttem, az öt frankos úgy is hamis volt.

Kétségtelen, hogy szerencsésen tulajdolt az ólom ötfrankoson, anélkül, hogy észrevette volna, hogy hamis.

— Nagyon szívesen önnel tartok ma este, szóltam barátságosan mosolygva. Karon fogott s így szólt:

— Pompás ebédet eszünk és pezsgőt iszunk, ugy-e?

— Nagyon helyes lesz . . .

— Majd én állítom össze a menüt; bizonyos vagyok benne hogy meg lesz vele elégeve,

Nagyon meghatott a figyelmessége s valamivel viszonzni akartam.

— Ön a legjobb ember a világon s ha valamikor szüksége lesz a baráti szolgálatomra csak forduljon hozzám egész bizalommal. Például ha színhazba akar menni, csak nekem szóljon — 3 frankért pompás jegyet tudok szerezni . . .

Az ebéd csakugyan pompás volt; úgy folyt a pezsgő hogy valóságos vízőzön volt a szobában.

Rendkívül meghatottan váltunk el egymástól miután örök barátságot fogadtunk egymásnak.

Masnap delután, mikor visszaakartam utazni párisba, a számlámat kértem.

De mekkorát bámultam, mikor ezt a tetelt láttam:

„Két ebéd . . . 125 frank.”

— Bocsánat, azt hiszem csalódtak, mikor ezt a számlát irták, nezze csak hogy kerül ebbe a számlába két ebéd?

A szálló igazgatója csak mosolygott:

— Nem tévedtünk kérem. Ez a két ebédet ön tegnap költötte el, a mikor egy barátját is meghívta; mondhatom, hogy nagyon kitűnő hangulatban mulattak.

— Sőt ellenkezőleg, én voltam a vendég! Annak az urnak a vendége, aki tegnap százhuszonezer frankot nyert.

— Hogyan, uram — szolt az igazgató — hát nem ismeri ezt az embert? Akkor okvetlenül fő kell világosítanom . . . Az az ur, a kivel tegnap ebédelt, már régen elvesztette az egész vagyonát . . . Azóta az a rögeszméje, hogy mindig itt kell lennie s hogy valaha még visszanyerheti a pénzét. De már nem játszik. S mikor azt hiszi, hogy nyert, akkor mindenkit bolonddá tesz, aki csak eléje kerül.

— Tehát akkor ez az ember közönséges szelhamos, a ki engem megcsalt, mint talán már annyi más embert is . . . Jó, de majd megmutatom en neki, hogy kivel van dolga! Majd én példásan megtanítom, hogy nem mindenkit csaphat be.

Öt perc múlva már dühösen berontottam a játékszembe, a hol az én barátom a játékszal mellett állott és a jegyzőkönyvébe írogatott. El voltam szánva, hogy az egész közönség előtt fogom kérdőre vonni.

De alighogy megszólítottam, végig nézett rajtam s nagy hangon így szolt:

— Legyen olyan szives, takarodjék innen, mert különben kenyte en leszek önt kidobtatni!!!

Fől voltam habarodva a szemtelensége miatt s válaszolni akartam neki, de nem engedett szóhoz jutni, mert megint rám kiáltott:

— Különbön jó hogy itt van, mert számolni akarok önnel.

— Igenis itt vagyok, tessék velem számolni!

— Ön volt az az ember, a ki az éjjel hamis öfrankost tett az asztalra! Ilyen közönséges csalót nem tűrünk a játékszemben.

S intett a szolgáltnak, akik karonfogták s a közönség zajos kelyesléseivel kidobták.

Alphonse Cécière.

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai közlemények.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leirasát küldte be: Gördülő saru. Eljárás konzervált takarmány előállítására. Gep papiranyagoknak péppe való gyurasára. Gep gyufáknak folytonos, megszakítás nélküli gyartására. Hajtószerkezet esztergagépek számára. Útcaopró gep. Czelluloid fejtamia borbélyok számára. Negy hajtókerek közuti lokomotiv. Önműködően szelezőtt

csipő. Csuklós talpu szán. Távólból nyitható ajtózar. Női alsónadrág és szoknyatartóval kapcsolatos melltartó. Zenélő automa készülék. Hygenikus fűző. Ujtások szőlőoltáshoz és kötözéshez való készüléken. Önműködő tüzelő készülék. Készülék zivatarhárító mozsarak gyors elsütésére és azok durranásának fokozására. Műtrágyaszóró vagy vetőgép. Gépszántásra, vetésre és boronálásra. Eljárás és szerkezet földbe sülyesztett oszlopok konzerválására. Elektromos szabályozó berendezés órák számára. Tölténytöltő szerkezet. Ujtások kazán és egyéb tüzelések mozgóláncrostélyain. Kályhaköpeny. Trágyaszórógép. Varrás nélküli neakkendő. Kerámai ipar számára való folytonos üzemi kemence egymás felett elrendezett kamarakkal. Téglasajtó gép. Eljárás gép és öntőformák előállítására. Ellenőrző zár tolójtók számára. Gyufa doboz töltőgép. Ujtás jégsekretyeken. Ellenőrző penztár. Berendezés közeteknek kifűrészelésére. Eljárás utburkoló anyag előállítására. Levél automata. Levelezőlappal tömb, fűjtató készülékkel ellátott légpárna. Küldő készülék pneumatikus csöpposta berendezések állomásai számára. Eljárás állati vérből való takarmány előállítására. Eljárás fa konzerválására. Eljárás és készülék a fejes megkönnyítésére. Ujtások rácslemezek előállítására szolgáló gépeken.

Mindazok, a kik a találmányok iránt érdeklődnek, azok leirasat és rajzait kamaráknál megtekinthetik.

Ujonnan betelepített hegyi szőlők

fejlődését igen jól előlehet mozdítani műtrágyák alkalmazásával; és pedig vagy chilisalétrómal, vagy ha elég meszes a talaj, kénsvavas ammoniakkal és szuperfoszfáttal. A chilei salétrómból magyar holdanként 60—70 kilogrammot, a kénsvavas ammoniából 100 kilogrammot, a szuperfoszfátból 125 klgrot kell adni. A szuperfoszfátot most is ellehet szórni, ellenben a chilisalétrómot csak tavaszszal a nyitás után.

A czukorrépa termés mennyiségének és minőségének fokozására jótékony hatást gyakorol a chilisalétrómal és szuperfoszfátnak külön-külön való alkalmazására és pedig úgy, hogy a szuperfoszfát vagy késő ősszel, de még a fagy beállta előtt szórandó ki az őszi mély szántásra, szélcsendes csapadéokra hajó időben azon célzattal, hogy az őszi és téli nedvesség behatása alatt a vízben oldható foszforsav a talaj legfelsőbb rétege által abszorválható legyen, vagy pedig kora tavasszal a hóolvadások alkalmával. A holdanként adandó mennyiség 80—200 kg. között váltokozhat.

A chilisalétrómal pedig részletekben adandó és pedig az első részlet tavasszal, közvetlenül a vefés előtt, a második a kikeles után, a harmadik pedig az egyezes után. Egy-egy részlet 20—25 kg. lehet.

Takarmánykezelés elnevezése alatt egy uj s eddig meg alig ismert növény varietást kezdenek az ország dényugati részében felkarolni, s a termesztés elért sikerek reméni engedik, hogy a növény általánosabb elterjedést fog nyerni, a mit egyébként meg is érdemel, mert nagy tapérteke, a telkivalasztásról gyakorolt kedvező befolyása, a talaj iránti igénytelensége, egyes varietásainak a kiima iránti érzéketlensége, s nagy termés hozama mind oly körülmények, melyek különösen nagyobb tehénészettel bíró gazdaságokban előnyöül hozható fel. Különböző varietásai közül különösen az elagazó es a fodros levelű kel kedveltek. Természtésénél úgy járnak el, hogy a melegágyban nevelt palantak május hó első napjaitól kezdve egész május hó derekig 50 centimeter sor ugyanacnyai növénytavolságra üttetnek ki Junius hó folyamán a kapaást s júliusban a töltőgetést eszközlik. Ott, a hol fejlődésében kissé elmaradt volna, ugyancsak junius hó folyamán az egyes tövek körül megporhanyított földbe homokkal vagy finom földdel kevert chilisalétrómot hintenek el, s ugyanekkor a rovarok által elpuhult egyedeket is pótolják. Auguszus dereka táján már szedhető levele, s e szedés a késő őszig 3—4 ízben is folytatható.

A talajerő fentartás céljából kívánatos sőt szükséges, hogy minden gazda tápanyagmérleget készítsen gazdaságának minden egyes táblájáról. Csakis így tápanyagmérlegből tűnik ki az, hogy a termékek által elvont legfontosabb anyai alkatrészek, nevezetesen a foszforsav, kali és nitrogén mennyisége mekkora, s hogy helyes irányban s mértékben történik-e a visszapótlás.

A tápanyag mérlegek készítésénél, minden egyes a gazdaságban termelt növénynek kat holdankénti átlagterméveendő figyelembe, továbbá az általuk elvont nitrogén, foszforsav és kali kilogrammokban kifejezve, s azonkívül a termelt istállótrágyának s egyéb felhasznált természetes és műtrágyáknak tápanyag tartalma; ezen adatok összehasonlításából származó különbözet azután mesterseges trágyák vásárlása, illetve felhasználása által egyenlített ki.

Lovak és szarvasmarhák részére megbecsülhetlen póttakarmányt szolgáltat a lóbabó, melynek szemeit megdaralva adják. E proteindus növény a gabona-vetésforgóban az utolsó helyet foglalhatja el a gabona után s mélyreható gyökerzetével a talaj fizikai állapotát annyira javítja, hogy minden növény kitűnően diszlik utána. Homok talajon termelve az istállótrágyán kívüli kali és foszfortrágyát is kíván, mely anyagok kedvezően hatnak a szentermés mennyiségére és minőségére. Április hó első napjaiban kell elvetni 24—36 cm. sortávolságra. A holdankénti vetőmag-zükséglet 150—200 liter.

Egy új takarmány növény. Alig mulik el egy esztendő, hogy a magkereskedők árjegyzékében egy-egy új növény termelésre ne ajánlássék s ilyenkor a legkülönbözőbb hangzatos reklámokkal iparkodnak a kereskedők gazdáikat arra bírni, hogy az új növények magvát megkhozassák. A legtöbb esetben mint legkitűnőbb minőségű s legnagyobb mennyiségű terményt adó varietás van a kérdéses új növény ismertetője s ha kísérletet tesznek vele a termelő, akkor látják csak, hogy az egész hirdemény semmi reális alappal nem bír, hanem csak arra való, hogy a gazdákat tévutra vezesse.

Kellemesen csalódtunk azonban ama növénynevel, mely körülbelül 3 évvel ezelőtt került forgalomba szösös bükköny elnevezés alatt.

A szösös bükköny egy igen izletes takarmány, mely az időjárás viszontagságival szemben ellentálló, korán es hóven termő s így különösen ott, hol az állatok nyaron át is istállón tartatnak s hol az őszi borsó es bükköny termése bizonytalan eredményű, termelésre ajánlható.

Termelés a következők figyelembe vétele mellett történhet: az időjárás iránt kevésbé érzékeny, amennyiben a fagyot igen jól bírja s így még az ország felsőbb vármegyeiben is termelhető. Talaj iránti igénye nem nagy, de inkább a könnyebb minőségű talajokat kedveli, mint a nehezebbeket; azt azonban megkivánja, hogy a talaj tápanyagokban hiányt ne szenvedjen, különösen kaliból és foszforsavban. — A vetésforgóban legjobb azt a helyet adni, mint a minőt a takarmányeműeknek egyáltalán adni szoktunk.

A vetés idejéről legalkalmasabb szept. hó első fele. Ennel később vetni azért nem tanácsos, mert lassan csiradzik s így késői vetés esetén megtörténhet, hogy oly silány fejlődésű marad, hogy meg sem bokrosodhat, már pedig minden őszi veteménynél törekedni kell a megbokrosodás előidézésére, mert a szigorú tél ilyenkor kevesebb kárt tesz benne. A vetéshez kat. holdanként 60—70 klm mag szükségeltetik, melyet legjobb 30 klg. rozsossal keverten elvetni.

Apolásra a szösös bükköny nem szorul. Letakarítása már ápril hó vége felé kezdetet veheti, de május hó folyamán feltétlenül eszközözendő. A termés eredmény 40—200 mm. közt igadozik s az mint zöld takarmány különösen a tehének által nagyon kedvelt. — Lehet szénává is szarítani s ez esetben a holdankénti termés 20—50 mmt lehet ki.

Kitűnő előveteményt képezi az őszi gabonaneműeknek s különösen akkor, ha ezek

elvetése előtt foszforsavtartalmu műtrágyát használnak. Kitűnő elővetemény azért, mert lehetővé teszi a talaj előkészítő munkálatok idejekoráni elvégzését.

CSARNOK.

Apró balesetek

— Kepek a vasutas életből —

Mióta Stephenson az első gőzmozdonyt feltalálta, számos oly eset történt melyet közönségesen vasuti balesetnek szoktak nevezni. Nehogy valaki borzalmas eseteket gondoljon felsorolva az alábbiakban, előre bocsátom, hogy nincs hideg vére szükség.

Nagyon gyakori eset, hogy valaki a vonatról lekézik, vagy hogy egy más vonatba száll, mint a melykébe szállnia kellett, vagy pedig a pénztárnál elfelejti, hová is akar jegyet váltani. Nehogy ily eseteket akarok elmondani, melyeknek szem és fültanuja valék.

Egy szép nyári napon ifj. Bükhazy Szaniszló állami hivatalnok kimegy a vasuti állomásra, hogy a közeli városba utazék menyasszonyához. A vonat indulásától alig egy fél óra választotta el. Hogy az időt leüsse, a Perronon — közvetlen a sinek mellett sétálgatott. Mosolyogva gondolt arra, hogy virágos új ruhája mennyire fog rég nem látott arának is tetszeni.

Dacára, hogy vőlegényi minőségben utazott, el nem mulaszthatta az alkalmat, hogy még utójára a vele szembejött jövő hölgyre névessen egy pár hódító pillantást. Bajszkáját pederve, kalapját megmozdítva közeledett a hölgy felé.

Eközben elhalad mellette a tolató mozdony amely erősen prüszköl.

A kituduló gőz a port felveri s a két vegyülék Szaniszló ur vadonatúj tavaszi új ruháját meglepte annyira, hogy kénytelen hazamenni és a látogatást elhalasztani.

— Hát nem vasuti szerencsétlenség ez ?

Három jó barát sétál a pályaudvaron. A beszélgetésbe elmélyedve, nem is hallják a portás beszámoltatás jelző csevegését és azon állomásnevek kiáltását, melyek mellett az induló felben levő vonat elhalad. De midőn az utasokat beszélni látják, kettő szívélyes bucsut vesz a harmadiktól, ki szintén beül egy másodosztályú fűkébe.

A mozdony fűtől s csakhamar elhagyja a vonat az állomást.

A kalauz a jegyeket vizsgálva eljutott a fiatal emberhez is. Ez jegyét mosolyogva átadja. E mosoly csakhamar eltűnik a kalauz ezen szavai után.

— Uram! Önnek másik vonatba kellett volna szállnia! ez más irányba megy.

A fiatal ember helyéből felugrik s a lehető legnagyobb zavarral ezt mondja:

— Hát izé . . . álljanak meg.

Természetesen a vonat nem állott meg, hanem folytatta útját. A legelső megállóhelynél utasunkat a kalauz leszállította, hol várható az 5 óra múlva visszamenő vonatra.

— Hát nem vasuti szerencsétlenség ez ?

Egy pocakos uri ember a pénztárnál jegyét megváltva igyekszik az utasok közt magának utat nyitni, hogy az induló vonatra felszállhasson. A tolongásban egyik utasnak lábára lép, a másikat oldalba löki s Isten tudja kinek kinek mit csinál, csak hogy a tömegben átjuthasson. No de szállnak is utána a jó kíváncsiak.

Végre a Perronra lép. A vonat már akkor meglehetősen gyors mozgásban volt. Mit sem törődve ezzel utána szalad.

A vasuti hivatalnok látva a szándékát oda kiált:

— Megálljon kérem! Mem szabad felszállni!

E közben utasunk már fölgrótt a lépcsőkre s mintegy fenbéljébe kiált vissza

— Főn vagyok már!

De a hivatalnok is ur, a maga portáján! Megállítja a vonatot s leszállásra kényszeríti a terjedelmes alakot. A midőn leszáll, a vonat továbbogott 6 pedig elkéseredett arccal nezett utána és birságot fizetett.

— Hát nem vasuti szerencsétlenség ez ?

A vasuti pénztárhoz megy egy öreg néni, hogy váltson magának menetjegyet. De midőn a pénztár ablaka előtt áll, nem szól egy szót se. A pénztárnok ezt látva kérdi:

— Mit akar ?

— Jegyet! volt a válasz.

— Hová ?

— Erre . . . arra . . .

— Hová erre, arra? kérdi a pénztárnok dühösen.

— Hát haza!

Ekkor a pénztáros bosszankodva nevetett folytatónak kérdi:

— Hát hol van kednek a hazája ?

— Hát nem tudja? Rőszkén.

Folytatni akartam e vasuti balesetek leírását, midőn egy durranásszerű moraj zavart meg ebben, mely az egész vasuti épület erősen megrázkódatta. Azt hittem hogy földrengés s az ucczara szaladtam, Itt azonban megtudtam, hogy a gyors tolatás következtében ütközött össze több kocsi s ez volt az oka a földrengésszerű robajnak.

Ez annyira csökkenté hangulatomat, hogy az apróbb vasuti balesetek leírását nem tudtam folytatni.

— Hát nem vasuti baleset ez is ?

Ketler Gyula.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak

frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
8.— és 8.90 jobb
7.75 finom
8.65 finomabb
10.— legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint fehérlő szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kangarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szőlőiságáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállításért jótételek. A magánfelek előnytelmesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

Kiadó

vendéglőnek, korcsmának, vagy kereskedésnek alkalmas üzlet-helyiség jó forgalmu helyen a vasuti állomás mellett Petőfi tér 2. szám alatt.

Bővebb értesítés ugyanott.

Meghívó

A nádudvari Kölesönös Segélyező-Egylet

mint szövetkezet által

1900. év május hó 20-ik napján d. e. 11 órakor

Nádudvaron az Ovoda helyiségében tartandó

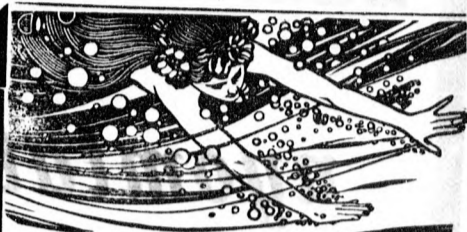
évi rendes közgyűlésre.

Tárgyak:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzlet év eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése, s ennek alapján az Igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Hiányzó választmányi tagok választása.
5. Harmadik évtársulat megalakításáról jelentés.
6. Öt választmányi tag kisorsolása és újak választása.
7. Egy igazgatósági tagnak Nádudvarról történt eltávozásával megüresedett helyválasztás utáni betöltése.
8. Az 1901. év apr. 1 én feo-zló első évtársulat számadásainak felülvizsgálására egy 5 tagból álló bizottság kiküldése.
9. Indítványok.

Nádudvar, 1900. év április 29.

Az Igazgatóság.

Herczeg Metternich féle
KÖNIGSWARTI

RICHARD-FORRÁS

A világ legkitűnőbb asztali vize.

** Természetes szénsavdus tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcszörppel vagy likörrel való keverésre. Fel-tűnő gyógyhatásu emesztési za-varoknál, ugyszintén a lég-ső és hughyhólyag hurutosbántalmánál.
** Jarványos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult. **

Kapható helyben Geréby Fülöp utódai uraknál mint főraktárosoknál

és minden jobb vendéglőben.

Országos főraktár és iroda:

Budapest VIII. József-körút 9.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.